

Redaktionelle retningslinjer for emu

emu – danmarks læringsportal er Undervisningsministeriets portal til de fagprofessionelle – lærere, pædagogisk personale, ledere på udvalgte uddannelsesområder og inden for dagtilbud. Her kan man finde inspiration, viden og forskning om, hvad der kan udvikle pædagogiske sammenhænge. Portalen skal danne grobund for udvikling af og refleksion over praksis, således at emu kan være med til at styrke kompetencerne hos ledere og pædagogisk personale.

De redaktionelle retningslinjer beskriver krav til og retningslinjer for, hvordan viden bliver delt på emu. Det være sig inden for formater, materialer og skabeloner såvel som juridiske retningslinjer omkring fx ophavsret for billed- og videomateriale. Hvis du skal levere materiale til emu, er retningslinjerne nødvendig læsning.

Redaktionelle retningslinjer for EMU.....	1
1. Materialeskabeloner.....	2
2. Når viden formidles på EMU.....	2
2.1 Guide til tekster.....	2
2.2 Guide til billedlinje og visuel identitet.....	3
2.3 Guide til video.....	4
2.4 Guide til links.....	4
3. EMU på de sociale medier.....	5
4. EMUs formål og målgrupper.....	5
5. EMUs forskellige typer af viden.....	5
6. Rettigheder og samtykkeerklæring.....	6
6.1 Rettigheder.....	6
6.2 Brug af redaktionelt indhold.....	6
6.3 Samtykkeerklæring.....	8

1. Materialeskabeloner

For at sikre overskuelighed samt at alle relevante informationer kommer med på EMU, skal alt materiale inden for uddannelsesområderne afleveres i skabeloner. Som indholdsleverandør er det dit ansvar at sikre, at alle materialer er udarbejdet efter skabelonerne.

Bemærk, at EMU kun viser eksemplariske forløb, der dels understreger pointer fx i forhold til læreplaner og reforminitiativer, men samtidig også understøtter den professionelle kompetenceudvikling og refleksion ved at fokusere på pædagogiske og didaktiske potentialer, der kan appliceres på en bred vifte af lignende problemstillinger og genstandsfelter. Der er således ikke tale om fulde forløb med opgaver, som kan findes på forlagene etc.

<i>Materialetype/ Uddannelse</i>	GSK	GYM (STX/HF/HHX/HT X)	EUD	AVU	FVU	FGU
Artikel, redskab, værktøj, case, nyheder mv.	X	X	X	X	X	X
Forløb og aktiviteter fx undervisningen	X	X	X	X	X	X
Forskningsformidling	X	X	X	X	X	X

[Klik på den type materiale og det uddannelsesområde, du skal levere til, for at se en konkret skabelon.]

2. Når viden formidles på EMU

Alle materialer på EMU er gratis og offentligt tilgængelige. Det vil fremgå tydeligt, hvem der har produceret materialerne ved et: ”Produceret i samarbejde med” eller ”Produceret af” nederst på siderne. På alle materialer skal angives, om de har en udløbsdato. Materialer fra indholdsleverandører betragtes som udkast, når de er afleveret i skabelonerne (se ovenfor). De kan efter et gennemsyn ønskes redigeret yderligere, ligesom redaktionen efter gentagne rettelsesforespørgsler kan takke nej.

Bemærk, at EMU tager hensyn til brugere med handicap og har til hensigt at følge anbefalingerne i WCAG 2.0 også inden loven træder i kraft 23.10. 2018 og i den efterfølgende to-årige periode, indtil bestemmelserne skal være endeligt implementeret.

Her kommer retningslinjer og krav til forskellige formater som tekst, billeder, video og links mv. understøttet af eksempler.

2.1 Guide til tekster

Indhold på EMU-portalens skal følge den officielle danske retskrivning, som fastlægges af Dansk Sprognævn. På EMU bruges det traditionelle grammatiske komma, dvs. komma før ledsætninger. Teksterne er væsentlige og skal, ud over at hvile på faglighed, også vække nysgerrighed hos modtageren. Det kan du gøre, når du skriver, ved at:

1. Komme til sagen.
Have fokus på det vigtigste og fortæl det først. Udelad den lange historiske indledning og det selvindlysende: ”Det er vigtigt at have fokus på børnenes læring ...”
2. Skrive kortere sætninger og sæt flere punktummer.
Det holder lixtallet nede. Tekster på EMU tilstræber et lixtal i omegnen af 40-45.
3. Lave afsnit og giv dem overskrifter.
Alle afsnit skal indeholde en pointe, som afspejles i dets overskrift. Afsnit over 5-10 linjer i tekster på skærm kan blive opfattet som lange.

4. Aktivere dit sprog.
Vær opmærksom på især endelserne *-ing*, *-ning* og *-else*. De virker passive og får læseren til at gabe. Skriv ”de oplever” i stedet for ”det opleves”.
5. Kilde mig.
Giv allerede i rubrikken eller manchetten noget, jeg ikke vidste eller vil finde interessant, og som kan hjælpe mig videre i min faglige praksis.
6. Gøre det abstrakte konkret.
Jo mere konkrete ord, du bruger, jo mere appellerer din tekst til sanserne og bliver lettere at forstå for læserne. Skriv busser, færger, fly eller tog i stedet for at skrive om offentlige transportmidler.
7. Målgruppen skal være i bulls eye.
Web er typisk sværere at læse end print. Tunge fagord skal doseres med varsomhed.

Når du har skrevet:

Spørg dig selv: Hvis jeg var modtageren – ville jeg så forstå, hvad der står? Blev jeg inspireret og informeret undervejs?

Hvis ikke, kan du:

Læse teksten højt for dig selv. De steder, du snubler, er gode steder at omformulere – fx ved at sætte flere punktummer eller finde mere mundrette ord.

Gøre teksten mere levende ved at:

- variere sætningslængden
- sløjfe fyldord som ”umiddelbart”, ”imidlertid”, ”i og for sig”, ”faktisk”, ”vist”, ”altså” etc.
- dele teksten op i flere afsnit

2.2 Guide til billedlinje og visuel identitet

Illustrationer og billeder er væsentlige elementer på EMU. Illustrationerne er dels fotografier, der er taget til ny EMU, men også detaljer fra kunstværker. Motiverne kan være udsnit med stemninger fra fx læringsmiljøer og natur. Fotografierne rummer ofte personer, men er kun sjældent egentligt portrætterende. Illustrationerne omfatter også detaljer fra kunstværker, der tilhører det offentlige domæne og er frit tilgængelige på Statens Museum for Kunsts hjemmeside. Fælles for illustrationerne er en ensartet linje, der skaber genkendelighed hos brugeren. Såfremt det ønskes at bruge illustrationer, der kan betegnes som portrætfotografier skal dette aftales på forhånd.

Det umiddelbare møde med fx logo, farveskema, typografi og billedlinje signalerer EMUs karakter og skaber forventninger hos brugeren. På sigt vil den visuelle identitet skabe genkendelighed og knyttes sammen med EMUs værdier og anvendelse. Derfor er det vigtigt at arbejde inden for rammerne af billedlinjen.

Hvis der skal leveres billeder til html sider/pdf filer, skal de:

1. Understøtte tekstens budskab
2. Være:
 - a. Forside topbilledet = 2048*1045 px
 - b. Topbannerbilleder til alle område/fag/tema/højreboks = 2048*384 px
 - c. Alle øvrige billeder = format 2048*1013 px
3. Have afklarede rettigheder
4. Have tydelig angivelse af, hvis der er begrænsning i brug af billeder, fx hvis de kun må bruges i bestemte sammenhænge.
5. Indeholde en kort billedtekst på 5-15 ord, der fortæller, hvad man ser på billedet.

Bemærk i øvrigt, at EMUs redaktører har adgang til billeddatabaser, hvor de kan finde relevant billedmateriale.

2.3 Guide til video

Video kan være velegnet som formidlingsværktøj og bør overvejes i formidlingen. Video kan fx bruges, når der er tale om at introducere en fagperson til en bestemt praksis eller metode, som ses udført i videoen. Videoer er mindre velegnet til lange solointerviews.

EMU-redaktionen modtager video, der:

1. Har en varighed på maksimalt 3-8 minutter pr. video. Tænk hellere i flere, kortere videoer med hver sin klare pointe.
2. Har god lyd- og billedkvalitet.
3. Formidler et konkret fagligt budskab, gerne med flere deltagere, og hvor det undgås, at en enkelt person taler meget længe om samme emne. Er klippet, så der er fokus på formidling af budskab dvs. undgår, at brugerens opmærksomhed bliver afledt af eventuelle ticks eller andet hos den interviewede.
4. Har en kort tekst med information om, hvem der optræder og et ganske kort resume af, hvad filmen viser.
5. Er teksten, så også fx hørehæmmede kan tilgå materialet, og indeholder en intro/outro med overskrift.
6. Leveres i højst mulige kvalitet. Anbefaling er p.t.: 1920x1080 i ca. 5-8 Mbit (5000-8000 Kbps) (mpeg4/Mov).
7. Sendes til EMU-redaktionen via et online overførelsesprogram, fx weTransfer.

Vær desuden opmærksom på, at der skal indhentes relevante samtykkeerklæringer og tilladelser fra rettighedshavere, før en video må præsenteres på EMU. Tilladelserne skal afleveres til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet: info@EMU.dk.

Eksempler på forskellige videogenrer:

- Kort præsentation/interview – [matematikvideoer](#)
- Reportage/interview ude på skole: [Odder Gymnasium](#)
- Eksempel på metode: [Dialogisk læsning](#)
- Visuel formidling af pædagogisk grundsten: [Pædagogisk ledelse](#)

2.4 Guide til links

Materialer der leveres til EMU skal i videst muligt omfang have sin placering på sitet. Ønsker en leverandør, at bruge materiale fra tredjemand påhviler det leverandøren at sikre rettighederne hertil.

I de tilfælde, hvor EMU skal linke til eksterne websites, herunder også dybdelink til undersider skal man som ekstern leverandør altid sikre sig, at det materiale, der linkes til, er lovligt og gjort tilgængeligt med ophavsmandens tilladelse. Det kan eksempelvis være links til musik, film, e-bøger, illustrationer og tekster m.v. I den forbindelse skal du være særskilt opmærksom på:

1. At det tydeligt fremgår for brugeren, hvad der linkes til, herunder hvem der står bag websitet, eller hvad det er for materiale, der linkes til (kildeoplysning).
2. At det kun er tilladt at bruge embedded linking, fx indlejring af en video fra et eksternt website, som så præsenteres på en EMU-side, hvis ophavsmanden/websitets ejer har givet skriftlig tilladelse hertil. Tilladelsen skal sendes til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (info@EMU.dk) fx i en mail fra ophavsmanden eller en indscannet version af den skriftlige tilladelse. Leverandøren har ansvar for at materialet ikke krænker nogen andens ret.

3. At hvis indholdet af de sider, der linkes til, er tydeligt farvet af et bestemt politisk eller religiøst udgangspunkt, skal dette anføres i forbindelse med linket.

Det henvises i øvrigt til "**god skik**", jf. [markedsføringsloven](#) og [ophavsretsloven](#).

3. EMU på de sociale medier

Indhold, der formidles på EMU-portalens sociale kanaler, vurderes ud fra følgende kriterier:

1. Relevans – i forhold til om målgruppen vil bruge indholdet i egen praksis og understøtte elevernes læring
2. Aktualitet – i forhold til tidspunkt på året, særlige begivenheder og ny viden inden for de fagspecifikke områder.
3. Interesse – i forhold til om målgruppen vil dele indholdet i eget netværk

Det vil typisk være indhold, der i forvejen er publiceret på EMU-portalens sociale kanaler, som distribueres via portalens sociale kanaler.

4. EMUs formål og målgrupper

EMU er den primære indgang til viden og efterprøvet (lovende)praksis om læring, didaktik og undervisning og udgangspunkt for kompetenceudvikling for lærere, ledere og pædagoger. EMU henvender sig til følgende målgrupper:

1. Dagtilbud i samarbejde med Børne- og Socialministeriet. Socialstyrelsen kontaktes vedrørende materialer og leverancer.
2. Grundskoleområdet, de gymnasiale uddannelser (hhx og htx), erhvervsuddannelserne (EUD) samt voksenuddannelserne (AVU, FVU og FGU).
3. Stx og hf i samarbejde med Center for Undervisningsmidler, CFU.

EMUs formål:

1. EMU er en central kanal for Undervisningsministeriets og Børne- og Socialministeriets væsentligste dagsordner og initiativer – fx understøttelse af politisk vedtagne temaer, reformtiltag eller kampagner.
2. EMU giver eksempler på, hvordan man kan udvikle professionel praksis ved hjælp af faglige materialer som fx artikler, forløb, aktiviteter og redskaber i eksemplarisk kvalitet til brug for EMU-portalens målgrupper.
3. EMU formidler forskning fra vidensmiljøerne om læring og didaktik, der kan inspirere og udvikle den professionelle arbejde.

5. EMUs forskellige typer af viden

EMU præsenterer et hurtigt, velstruktureret og bredt overblik over gode materialer, der let kan anvendes i praksis eller understøtte underviserens/lederens/det pædagogiske personales professionalisme.

Indholdet på EMU, hviler på tre forskellige typer af viden:

1. **Love/Bekendtgørelser/Vejledninger** samt faktuel viden som materiale fra fagkonsulenter og forklaringer til lovstof. Det vil sige ministeriets egne love og bekendtgørelser, samt materialer, der beskriver, hvordan man arbejder med at bruge bekendtgørelser og vejledninger i uddannelsesområdernes fag og tematikker.

2. **Erfaringsbaseret viden** – som er materialer, der kan være afprøvet på en eller skoler og af flere lærere. Den erfaringsbaserede viden kan også have et kompetenceudviklende element i form af fx forløb, aktiviteter, artikler eller redskaber.
3. **Forskningsbaseret viden.** Forskning er defineret bredt og omfatter fx følgeforskningsmaterialer, konkrete forskningsrapporter inden for fag og tematikker på uddannelsesområderne, *Viden Om-* materialer udarbejdet af Undervisningsministeriet samt fx artikler fra forskningstidsskrifter mv.

6. Rettigheder og samtykkeerklæring

6.1 Rettigheder

Materialerne på emu.dk er beskyttet efter [Lov om Ophavsret](#) og skal overholde databeskyttelseslovgivningen, hhv. [Databeskyttelsesforordningen](#) og [Databeskyttelsesloven](#).

Man skal være særlig opmærksom på følgende ved aflevering af materialer til emu.dk:

1. At man som leverandør, ifald materialet er bestilt og hosted af EMU.dk giver 3. part ret til at klippe og ændre i materialet.
2. At der ikke må offentliggøres cpr. nr. og lignende personfølsomme oplysninger på EMU.
3. At der som udgangspunkt, ikke må offentliggøres lister med navne adresser, telefonnumre og e-mailadresser på EMU, fx i forbindelse med arrangementer, konferencer eller temadage med mindre der er givet skriftligt tilladelse hertil, som sendes til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (mail: info@emu.dk).
4. At der altid skal indhentes skriftlig tilladelse fra ophavsmanden til billeder, fotografier, illustrationer/tegninger, videoer, musik og lignende, før det må offentliggøres på EMU. Tilladelsen skal sendes til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (mail: info@emu.dk).
5. At det er tilladt at citere fra offentlige litterære værker i forbindelse med forslag til aktiviteter i undervisningen, faglige artikler eller lignende på EMU. Når der citeres fra litterære værker, fx en rapport eller en avisartikel, skal ophavsmandens navn og kilde altid angives, så det tydeligt fremgår, hvor citatet er taget fra.

6.2 Brug af redaktionelt indhold

Videreudnyttelse af materialerne

For at fremme en legitim vidensdeling er der til alle publicerede tekster på EMU anført følgende Creative Commons-licens. Licensen er anført under baggrundsoplysninger på alle indholdssider og der benyttes følgende licens: BY NC SA (Navngivning/IkkeKommerciel/DelPåSammeVilkår).

Det betyder, at andre må bruge værket, de må ændre, bearbejde eller bygge videre på det, men brugeren må kun videresprede det værk under en identisk licens. Værket må ikke bruges til kommercielle formål, og der skal angives relevant kreditering af indholdet inkl. fortælling om forandringer i materialet. Ved download eller ændringer af materiale uden for EMU.dk skal 3. part selv sikre sig, de må ændre i materialet.

Alle materialer på EMU må bruges i undervisningen.

Hvis øvrigt indhold i form af publicerede filer/dokumenter, video, lyd og billeder mv. ønskes brugt til andre formål, skal der indhentes tilladelse fra tredje mand.

Links

Emu.dk opfordrer til, at man linker til indhold på sitet, såfremt den sammenhæng, linkene placeres i, ikke strider mod god markedsføringsskik og anden dansk lovgivning.

Citater

Medier, andre interessenter og organisationer er velkomne til at citere materialer fra emu.dk - dog ikke i reklameøjemed eller lignende.

Citaterne skal være korte og i overensstemmelse med god citatskik, og materialerne forventes at indeholde et tydeligt link til det citerede emu.dk materiale. Emu.dk skal tydeligt være angivet som kilde, og citatet skal være korrekt gengivet, så indholdet ikke forvanskes.

Konkurrenceforvridende og krænkende materialer

Der må som udgangspunkt ikke publiceres materialer på emu.dk, som er konkurrenceforvridende i forhold til forlagsbranchen. Det betyder, at der ikke må publiceres unikt elevrettet materiale, der er sammenligneligt med læremidler, herunder udfoldede komplette elevopgavesamlinger eller fagligt leksikalt indhold om et emne, fx historiske perioder.

Bliver Styrelsen for Undervisning og Kvalitet opmærksom på materialer på EMU, der skønnes lovstridige, for ensidige, stødende eller krænkende, vil det blive fjernet fra siderne. Eventuel genindsættelse af materialer kræver en nærmere belysning af sagen.

Betalingsmaterialer og reklamer

Emu indeholder som udgangspunkt ikke materialer med oplysninger om priser, tilbud, annoncer, indkøbsvejledninger, oversigter over producenter mv.

Der er få undtagelser, som gør sig gældende:

1. At prisoplysninger tillades i forbindelse med henvisninger til fx Materialeplatformen. I andre tilfælde skal der altid træffes særskilt aftale med Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.
2. At der tillades prisoplysninger i forbindelse med omtale af konferencer og andre faglige arrangementer, der afholdes af Undervisningsministeriet eller andre offentlige organisationer.
3. At det er tilladt at omtale og linke til relevante læremidler og undervisningsrelevante produkter fra forlag, virksomheder og organisationer, når de indgår i en faglig sammenhæng, fx som et eksempel i et undervisningsforløb. Det er i den forbindelse tilladt at linke til producenternes hjemmesider for yderligere information om produkterne. Når der linkes til produkter og materialer følges anbefalingerne om markedsføring til børn og unge. Når produkter og materialer omtales, er det ekstra vigtigt at være opmærksom på ikke at favorisere bestemte producenter.
4. At materialerne overholder de særlige forhold omkring markedsføring til børn og unge, jf. markedsføringslovgivning af 2017.

6.3 Samtykkeerklæring

Ved at underskrive denne erklæring giver jeg samtykke til, at Undervisningsministeriet behandler følgende persondata om mig:

(sæt kryds og overstreg evt. øvrige)

- At mit værk må anvendes (understreg værktypen: foto, video, lyd).
- At fotos, hvor jeg optræder, må anvendes.
- At fotos, hvor mit barn optræder, må anvendes.
- At en video, hvor jeg optræder, må anvendes.
- At en video, hvor mit barn optræder, må anvendes.

Anvendelse betyder at materialet må offentliggøres vederlagsfrit på EMU.dk, uvm.dk (skriv, hvor materialet ellers må publiceres).

Der er tale om fotos og/eller video, som er optaget ved min eller mit barns deltagelse på.....(begivenhed). Før eller efter optagelse var jeg oplyst om, at Undervisningsministeriet ville tage fotos og/eller video af begivenheden, hvor jeg kunne blive optaget. Jeg var tillige oplyst om, hvad formålet med optagelse af fotos og/eller video var.

Jeg bekræfter ved min underskrift på denne erklæring, at jeg:

- er indforstået med, at Undervisningsministeriet behandler og er ansvarlige for de nævnte persondata om mig, jf. ovenfor, og hermed at persondataene ikke videregives til parter udenfor Undervisningsministeriet.
- er indforstået med, at det er frivilligt at underskrive denne samtykkeerklæring. Hvis jeg ikke underskriver erklæringen, vil Undervisningsministeriet skulle slette de optagede videoklip og fotos, hvor jeg deltager.
- jeg er oplyst om, at jeg kan klage over behandling af personoplysninger hos Datatilsynet, Borgergade 28, 1300 København K, tlf.: 33 19 32 00, eller via e-mail: dt@datatilsynet.dk
- til enhver tid kan trække mit samtykke tilbage med den konsekvens, at Undervisningsministeriet skal slette mine oplysninger. At tilbagetrække samtykket betyder ikke, at den behandling Undervisningsministeriet hidtil har foretaget sig er ulovlig.

Undervisningsministeriet opbevarer fotos og video indtil de ikke længere tjener formålet.

Personen på fotos eller video:

Dato:.....

Navn:.....

Fødselsdato og år:.....

Sted:.....

Underskrift:.....

Der gøres opmærksom på, at børn under 13 år nyder særlig beskyttelse og at fotografier, hvor disse kan identificeres bør undgås

Samtykkeerklæringer vedrørende videooptagelse af børn under 15 år eller umyndige i øvrigt underskrives også af forældre/værge:

Underskrift:.....